

MAGYAR NÉP

KÉPES HETILAP

Előfizetési árak:
 egész évre 150.— L., félsztre 85.— L.
 Egyes szám ára 4.— L.
 Külföldre egész évre 250.— L.

FŐSZERKESZTŐ:
GYALLAY DOMOKOS

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 CLUJ,
 Sírada Baron L. Pop 5. szám.
 Megjelenik minden szombaton.

Erdélyi város a szinpadon.

Erdély, illetőleg ennek egyik legkedvebb városa, a marosmenti székelyfőváros, két pesti színházban is szerepelt a mult héten.

A „Bólyaiak“-ról szóló darabot a Nemzeti Színház játszotta, a Magyar Színház pedig olyan darabot adott elő, amelynek szereplői, a bukott bankigazgató és a jómódu csizmadia szintén a székely főváros háboruelőtti alakjai voltak.

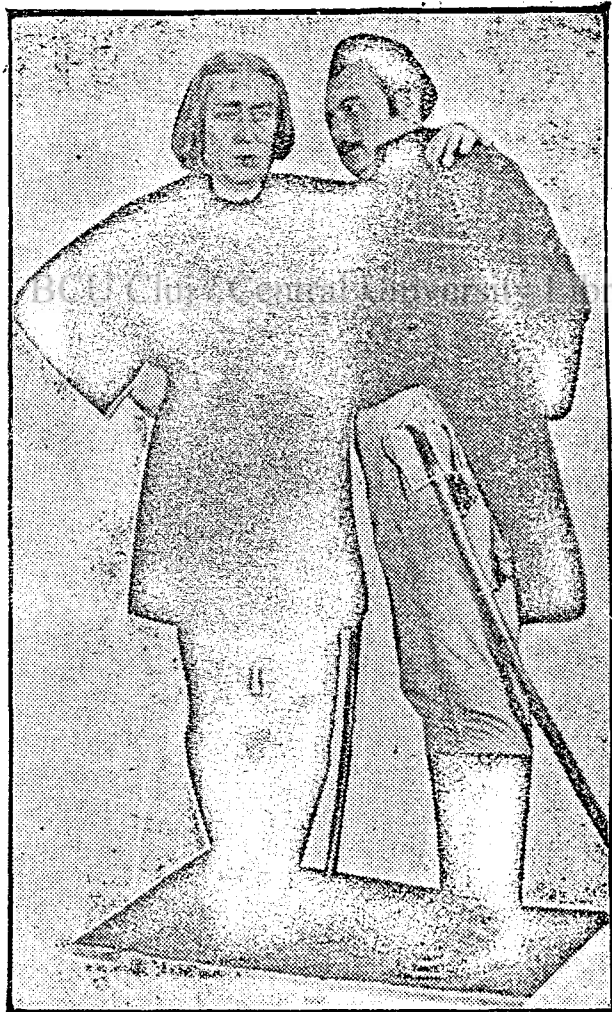
Mi azonban nem a színjátás tekintetéből akarunk megemlékezni erről az érdekes művészi eseményről. Minket az egyik darabnak a hősei érdekelnek.

Kik voltak a Bólyaiak, mit műveltek, hogyan éltek, hogy a költő a közönség elé kívánta vinni történetüket?

Bólyai Farkas és fia János a magyarság legkiválóbb számtantudósai voltak. Náluknál kiválóbb számtantudósok a magyarok között sem előttük, sem utánuk nem születtek. Sőt a mai kor tudósai megállapították róluk, hogy minden idők legkiválóbb számtantudósai közé tartoznak. Lángelmjüknek

megállapításai teljesen átformálták a számtani és mértani tudományt. *Bólyai* Farkas, az apa, 1775-ben született. Atyja földbirtokos és szolgabíró volt. Már fiatal korában feltűnt éles elméjével. A külföldi egyetemek elvégzése után a székely fővárosban a református kollégium tanára lett. Több, kiváló munkája jelent meg a számtan és mértan tudomány köréből. Tudományos megállapításai és elméletei eredetiek és alapvetőek voltak. Tudományos munkássága mellett szindarabok írásával is foglalkozott és ilyen irányu munkássága révén az irodalomtörténetbe is bekerült.

Fia, János 1802-ben született. Valóságos csodagyermek volt. Rendkívül éles eszével vált ki tanuló társai közül. Tudományos munkásságával betetőzte apja munkásságát és olyan számtani és mértani tételeket állított fel, amelyek korának legnagyobb számtan tudósává

Odry Árpád és Kiss Ferenc, budapesti szinművészek a „Bólyaiak” című szindarabban.

tették. Munkáit a világ minden művelt nemzetének nyelvére lefordították, ezek értéke soha

sem fog elveszni. A számtan és mértan tudósok még ma is bőséges táplálékot kapnak a Bolyaiak tudományából.

A két *Bolyainak* a sorsa annyiban közös és szomorú, hogy életükben nem ismerték el tudományos értéküket, évtizedek kellettek ahhoz, hogy munkásságukat a tudományos világ értékelje. Az különösen szomorú érdekességet ad életüknek, hogy egymás között apa és fia nagyon viharos életet éltek. *Bolyai Farkas* fia, János, kiváló képességei folytán már 15 éves korában a bécsi katonai, műszaki főiskolába került. Hamarosan tiszt lett és néhány év alatt kapitányi rangig vitte. A hadseregnek legkiválóbb műszaki tisztje, első hegedűse és legjobb vivója volt. Életrajz írói megemlítik, hogy egy alkalommal 13 párbajt vívott sorjában egymás után, de azzal a feltétellel, hogy mindenik párbaj után eljátszhatik egy darabot a hegedűjén. Valamennyi ellenfelét legyőzte. 1833-ban saját kívánságára nyugdíjazták, de megengedték neki, hogy amikor akar, visszatérhet a hadsereg kötelékébe. Ekkor apjához a székely fővárosba köl-

tözött. Itt egy évig lakott folytonos vizsálykodásban az apjával, kit párbajra is kihivott. Apja ezért kipirongatta és elüzte a háztól. Egy ideig még a székely fővárosban lakott, de azután atyja megengedte neki, hogy domáldi birtokára menjen gazdálkodni. Itt teljes elvonultságban élt tíz évig s nem is találkozott atyjával. Végre 1843-ban magába szállt: atyjához ment megengesztelni. Hat hétig volt nála, de minthogy ismét elkezdődött köztük a vizsálykodás, újra kiment Domáldra. 1846-ban végleg beköltözött a székely fővárosba s ott lakott, elvonultan a világtól s elveszve a tudomány számára.

Az elmondottakból láthatják olvasóink, hogy a két Bolyai élete valóban regényes volt. A róluk írt szindarab nagy sikert aratott. A darab minden jelenetéből kitűnt, hogy hibáikat, életük szomorú szakaszait tulragyogta kiváló szellemük és az utókor soha sem fogja elfelejteni a két Bolyait, apát és fiut, minden idők legnagyobb magyar számtan tudósait.

Az angol gyarmati katona.

A súlyos kérdés egyre fenyegetőbbben nehezedik Európa népeire: vajon az afrikai háború tovább fajul-e? Minden attól függ, hogy az angolok milyen magatartást fognak tanúsítani a következő hetekben. A népszövetség Magyarország, Ausztria, Albánia, Argentína kivételével amellet foglalt állást, hogy Olaszország ellen megtorlást kell alkalmazni, Abesszinia megtámadása miatt.

A népszövetség gépezetét a háttérben Anglia mozgatja. Angliának ugyanis hatalmi érdekeit sérti az olasz hódítás, azért vette annyira szívére Abesszinia védelmét. Vajjon fegyverrel is védelmezni fogja-e érdekeit? Bizonyos, hogy a katonákat szorgalmasan szállítja az afrikai gyarmatokba.

Angol katona.

„Magyar Nép“-et terjeszteni magyar kötelesség!

Magyar telepesek szövetkezeti ünnepe.

Jól sikerült és bensőséges ünnepet ült a Ludus-i magyar telepesek fogyasztási szövetkezete a szövetkezet fennállásának huszonöt éves évfordulójának jubileumán. Az ünnep-
ség újabb tanubizonyságot tett, hogy a szét-
szórtan élő magyarságban is nagy erők rej-
lenek, ha van egyetértés és szeretet. Az ün-
nepségek lefolyásáról az alábbiakban számo-
lunk be:

Szathmáry Zoltán dr. igazgatósági elnök
ajánlotta meg a diszközgyűlést és utána
Kajtsa Dénes ügyvezető igazgató ismertette
a szövetkezet huszonöt éves történetét. A szö-
vetkezet 1909-ben létesült 199 taggal s azóta
mindig lelkesedéssel állott a telepesek ügye
mellett. Vázolta a szövetkezet célkitűzéseit és
bejelentette, hogy megindult az előkészítési
munka a szövetkezeti kulturház és népkönyv-
tár létesítésére.

Harmath János dr., a Hangya Szövetke-
zetek vezérigazgatója a taggyűlésre s a rész-
vételre hívta fel a hallgatóság figyelmét.
Majd *Mihály Lajos* plebános, *Albu Dezső*
református lelkész és *Zalányi István* üd-
vözlő beszédei hangzottak el. *Dósa Albert*
igazgató felolvasta a Hangya Unió levelét,
majd nagyhatású beszédet tartott, amelyben
a szövetkezeti élet fontosságát méltatta. *Gaal*
Miklós dr. magyarpárti parlamenti képviselő
a megyei szövetkezet nevében üdvözölte szép
szóval az ünneplőket, majd *Zajzon Gyula*
helyi szövetkezeti elnök tolmácsolta a test-
vér-szövetkezet jókívánságait. A Hangya szö-
vetkezeti lap szerkesztőségének üdvözlét
Horváth Ella szerkesztő tolmácsolta és kiosztotta a
szóval levelüket azoknak, akik 10 éve működ-
nek a szövetkezet vezetőségében.

Az üdvözlők sorát dr. *Vékás Lajos*, a Mi-
nyorsági Irodalmi és Nyomdai Müintézet vezér-
igazgatója zárta be. Köszöntötte az ünneplő
szövetkezetet a *Minerva vállalat* és a *Ma-
gyar Nép* nevében. Hatásos beszédében ki-
emelte, hogy a Minerva vállalat és a tulaj-

donát képező ujságok és folyóiratok egytől-
egyig évek óta küzdenek a szövetkezeti eszma
diadalra juttatása érdekében.

Amíg a diszközgyűlés tartott, *Horváth*
Ella Aind-i urilány az iskolahelyiségében
meseórát tartott az iskolásgyermekek szá-
mára. Előadásának igen szép sikere volt.

Fél 2-kor háromszáz terítékes közebdő
volt a szövetkezeti épület udvarán, amelynek
során *Sükösd Sándor* ozdi református lelkész,
dr. *Harmath János* vezérigazgató és *Horváth*
Ella beszéltek.

A délutáni ünnepségen dr. *Szász Ferenc*,
a Magyar Nép szerkesztője tartott előadást
a gyümölcsstermelés kérdéseiről. A gazdák ál-
talános érdeklődéssel hallgatták a hasznos ta-
nácsokat.

Feszült figyelemmel kísérte a nagyszá-
mu közönség *Gyallay Domokos* né értékes elő-
adását. *Gyallayné* a népi ruházat jelentősé-
géről és azokról a módzatokról beszélt, hogy
miképpen kapcsolható egybe a népviselet kér-
dése a szövetkezeti eszmével? Kifejtette, hogy
helyes megszervezéssel évente több száz mil-
liót takaríthatna meg az erdélyi magyarság
ruházati cikkeken.

Este a Központi Szálloda nagytermében
műsoros estély volt, melyen karének, szava-
lat, mesejáték, népdalok, élőkép és még szá-
mos más értékes számot adtak elő. *Gyallay*
Domokos elbeszélést olvasott fel nagy tetszés
mellett. Ugyancsak nagy sikere volt *Hor-
váth Ella* szavatainak. A karének és az elő-
adás rendezéséért *Nagy Kálmán* igazgató,
Kajtsa Dénes tanító és *Benedekfy Piroska*
tanítónő érdemelnek dicséretet. Az ünnepséget
reggelig tartó tánc követte.

A ludusi telepesek szép ünnepsége intő
jel a magyarság számára: széthullunk, ha
külön utakon járunk s hogy minden magyar
számára megszívlelendő a ludusi telepesek
szövetkezetének jelmondata: „Egységben az
erő!”

KÖZLEMÉNY

A háború. Utolsó híradásunk óta két jelentős esemény történt a Kelet-afrikai háborúban. Egyik Aksumnak, az abesszinek szent városának elfoglalása. A másik Guksa herceg meghódítása az olaszok előtt. Mindkét eseménynek inkább az erkölcsi, mint a hadászati jelentősége nagyobb. Aksum ugyanis Adua közvetlen közelében fekszik s azért olasz megszállása a háború mai helyzetében szükségképen következett be. De, mint az abesszin kopt-keresztény egyház székhelye, az abesszinek osztatlan tiszteletének tárgya s így elvesztése bizonyosan lehangolja az abesszinek. Maga a császár könyvekre fakadt, amikor a megszállás szomorú hírére meghalotta, de egyúttal a kopt egyház főpapiját felszólította, hogy szent háborút hirdessen meg az olaszok ellen és lehet, hogy ez a veszteség még elkeseredettebb küzdelemre fogja bírni az abesszinek. Guská herceg a császár veje s tizenkétezer főnyi seregével együtt vonult át az olasz táborba. Őt azzal nyerte meg az olasz hadvezetőség, hogy neki ígérte a császári trónt. Ha erről az olaszoknak csakugyan lesz hatalmuk intézkedni, árnyék császárság lesz a Guská herceg császársága. De lehet, hogy hiúságát ez is ki fogja elégíteni.

Az elmúlt héten komoly Barci lépések történtek, de az olasz repülők állandóan végzik a felderítés munkáját s ezenkívül bombavetéssel rémítik a lakosságot. Az olaszok eddig 3000 négyzetkilométernyi területet szállítottak meg, vagyis ak-

korát, amekkora egy közepes nagyságú vármegye.

Angol csapatok a Nilus forrásánál. Anglia szudáni nagyszerű vízművei védelmére az Abessziniában fekvő Tana tónál csapatokat vont össze. Bizonyára a császár hozzájárulásával. A hír Olaszországban nagy nyugtalanságot keltett, bár csupán érthető intézkedésről van szó, mert a vízi művektől függ egész Szudán lakosságának nemcsak jóléte, hanem élete is.

Összetűzés Japán és a szovjet között. A japán védelem alatt álló Mandzsuriából mintegy ötven fegyveres ember egy kilométernyire orosz területre hatolt s ott két orosz megölt. Az elősietett orosz határvérsenget s a betörők között összeütközés történt s ennek során több ember elesett, illetőleg megsebesült. A szovjet éles tiltakozást terjesztett elő Tokióban a határsértés miatt s külön bizottság kiküldését kérték az eset megvizsgálására. A helyzet rendkívül feszült s nagyobb bonyodalmak származhatnak belőle.

Összeült a magyar országgyűlés. A magyar parlamentben megkezdődött a komoly alkotó munka. Elsősorban a bírói szervezeti törvényt tárgyalják le. Ez tulajdonképpen az eddigi jogszabályokat foglalja egysé-

ges törvénybe, a bírói függetlenség biztosítására. Azután a gazda-adósságokat rendező törvényjavaslat kerül tárgyalásra. E javaslat szerint a kisebb birtokokat terhelő adósságokat csekély kamat mellett ötven év alatt kell megfizetni. De ebből a hitelezőkre sem fog kár hármlani, mert azokat az állam fogja biztosítani. Így a törvény semmi megrázkódtatást sem fog okozni a gazdasági életben.

Angol trónörökös született. A kenti herceg s Marina görög hercegnő nagy fényvel megünnepelt házasságából fiugyermek született. Erre a gyermekre szállhat majd az angol birodalom koronája, mert a királynak eddig csak leány unokái vannak s a velszi herceg — aki a közvetlen trónörökös — még nőlen.

Hogyan élt Budapesten a kémeses maharadzsa? A kapituláló maharadzsaról, aki néhány napot Budapesten töltött és aki India egyik leggazdagabb fejedelmé, rendkívül érdekes illusztrált cikket közöl a *Délbáb* címszáma, amely 100 oldal terjedelmében és gazdag tartalommal jelent meg. Remek színházi beszámolók, pompás képes rádióműsorok, egyfelvonásos színdarab, számtalan érdekes cikk és több mint száz kép teszi változatossá a népszerű színházi kötetet.

AZ ŐSZI ÜLTETÉS biztos sikerrel jár!

Gyümölcsfák, rózsák,
bokrok, szőlőoltványok
faj- és árjegyzékét kívánatra
díjmentesen megküldjük.

AMBROSI, FISCHER & Co.

AIUD, Jud. AIDA.

Belpolitikai hírek

Politikai nyilatkozatot tett Károly király születése napján. Károly király 42-ik születése napját nagy fénnel ünnepelték meg az egész országban. A király születése alkalmából megjelentek a vezető politikusok az uralkodó színe előtt. Károly király születése napján felhívást intézett a pártokhoz, hogy állítsák helyre a pártközi békét. Willer József beszámolója. A Bihormegyei magyarság gyűlést tartott Oradeán, amelyen dr. Willer József magyar-párti képviselő tartott beszámoló beszédet. A katolikus kör nagytermében alig fért el a nagyszámú közönség. Nemcsak a városból, hanem a falvakból is nagyon sokan jelentek meg a gyűlésen. Dr. Willer József beszédjének súlypontja a kisebbségi kérdés fejtegetésére esett. Előadta, hogy a gyűlölködés mozgalmainak központjai vannak a fővárosban s onnan tervszerűen irányítják a kisebbségellenes hullámokat. Egyes lapok ezzel növelik a példányszámaikat s jövedelmük van belőle. Viszont a kormányok népszerűségük érdekében nem akarják a szélsőséges irányzatokat elhallgattatni. Willer részletesen beszélt a régi magyar politikáról. Előadta, hogy annakidején ő is csak úgy tudta megkapni állását a közigazgatásnál, hogy a román nyelvet megtanulta. Willer József beszédét a jelen voltak nagy figyelemmel hallgatták és beszéde végén asszasan ünnepelték. A lelkes hangulatban lefolyt gyűlés a Magyar Párt és a Magyar Párt vezetőinek éltezésével ért véget.

Együtt működnek Maniu és Mihalache. Maniu és Mihalache egy politikai gyűlésen kijelentették, hogy teljes az egyetértés közöttük. Ugyanezen a gyűlésen a kisebbségek felé is megértő kijelentést tettek.

Hogyan áll az orosz szövetség dolga? Az utóbbi időben egyes belpolitikai irányzatok képviselői vitát kezdtek arról a külpolitikai viszonyról, ami most van kialakulóban Románia és Szovjetország között. Általában a közvélemény úgy tudta, hogy a két ország között kölcsönös segélynyújtási szerződés aláírása van napirenden s a szerződésben a szovjet azt kívánja Romániától, hogy a vörös hadsereg átvonulása számára háboru esetén tegyék szabaddá az utat román területen. Legutóbb erről a kérdéstről Bratianu Gheorghe emlékiratot nyújtott be a konzervatív pártnak és lapja cikksorozatban foglalt állást ellene. A kérdés azért látszott rendkívül érdekessé, mert ilyen szerződés esetén megszakadna a barátsági viszony Románia és Lengyelország között. A külügyminisztérium most hivatalos cáfoló közleményt adott ki, melyben kijelenti, hogy Románia és a szovjet között, szovjet csapatoknak román területen való átvonulásáról tárgyalások nem folynak s a két ország közötti tárgyalások során kölcsönös segélynyújtási szerződés fel nem merült. A hivatalos közlemény szerint ezek a hírek a közvéleménynek a megtévesztését szolgálják és meg akarják rontani a Szovjetországgal való jó viszonyt, amelynek fenntartása Románia külpolitikájának egyik főcélja.

Meddig maradnak kormányon a liberálisok? A belügyminiszter politikai nyilatkozatot tett. Nyilatkozatában kifejtette, hogy a kormány helyzete szilárd és szó sincs arról, hogy helyét más kormánynak adja át. Inculetz belügyminiszter kijelentette, hogy a liberális párt kormányon marad mindaddig, amíg munkatervét végrehajtja. A belügyminiszter szerint ennek a munkatervnek a végrehajtására legalább két esztendő szükséges. Új kereskedelmi és ipartörvény készül. A munkaügyi minisztériumban most dolgoznak az új kereskedelmi és ipari törvénytervezeten. Meglehető újítás lesz, hogy a kereskedelmi foglalkozás üzését is képesítéshez fogják kötni. A törvényjavaslat az ősszel összeülő parlament elé fog kerülni tárgyalás és megszavazás végett.

Feloszlatták a választott tanácsot Gheorgheni-ben. A városban nyolc évig nem volt választott tanács, míg végre 2 évvel ezelőtt feloszlatták az interimár bizottságot és a megtartott választások után az állandó választmány intézte a város ügyeit. A választott tanácsot most a kormány azon a címen felfüggesztette, hogy kisebbségi intézményeket támogatott. A kormány intézkedése érthetetlen, mert a város lakosságának nagy többsége magyar.

Véres pártgyűlés volt Sigheten. Sigheten a nemzeti-paraszt-párt nagygyűlést rendezett. A gyűlésen a Vaida- és Maniu-párti hívek között súlyos összeütközések történtek. A felizgatott tömeg több magánlakást is megtámadott és azokban borzalmas rombolást végeztek. A gyűlésen több súlyos sebesülés történt. Az igazságügyi miniszter rendeletet adott

ki, hogy Lázár Ilie nemzetipárti politikust az ügyészség tartóztassa le. Az Oradea-i főügyész Sighet-re érkezett, hogy az ügyet megvizsgálja.

A Satu-Mare-i magyarság panaszai. Az Országos Magyar Párt Satu-Mare-i tagozata jelentős gyűlést tartott. Az elnöki tanács ülésén Hossay Lajos elnökölt. A gyűlésen a panaszok egész özönét tárgyalta az elnöki tanács. Különösen az interimár-bizottságok munkája ellen hangzóttak el panaszos felszólalások. A közigazgatási tisztviselők ügyével kapcsolatban a nyelvvizsgák kérdését tárgyalta a gyűlés. Egyhangulag kimondta az elnöki tanács, hogy a városi tanács munkáját csak akkor hajlandó a Magyar Párt teljes erkölcsi súlyával támogatni, ha a tanácsban a magyarság számarányának megfelelő képviselőt kap.

A bűvös homok. A tudomány a legújabb gyógyszert homokból nyeri. Erről a bűvös homokról nagyszerű fényképekkel illusztrált cikket közöl *Tolnai Világlapja* új száma, amelyben ezenkívül számtalan érdekességet talál az olvasó. A legkiválóbb magyar írók novellái mellett sok pompás cikket, kitűnő folytatásos regényt és közel száz képet közöl a legnépszerűbb magyar képeslap.

HÍREK

Mi van a Deva-i csángók ügyével? Többször foglalkoztunk lapunkban a Deva-i csángók birtokkiszajátítási ügyével. Közöltük lapunkban, hogy a legfelsőbb bíróságok visszaitelték a csángóktól kiszajátított földeket, azonban a Harau-i román gazdák miatt nem tudták földjeiket birtokba venni. Közlelebről Deva-n járt Cancicov földművelésügyi alminiszter, aki előtt dr. Lőrincz Jenő ügyvéd vezetésével a csángók nagyobb küldöttsége jelent meg. Kérték, hogy kártalanítsák őket erdőterülettel vagy pedig készpénzben. A csángók küldöttség-járásáról tudomást szereztek a Harau-i román gazdák is és ők is kérést adtak be az alminiszterhez, hogy földjeiket ne vegyék el. A kérésben kijelentették, hogy inkább meghalnak, de a földeket vissza nem adják. Az alminiszter ígéretet tett, hogy rendezni fogja ezt a régóta huzódó, szomorú ügyet.

Külföldi okleveleket csak a minisztérium útján lehet érvényesíteni. A közoktatásügyi minisztériumban rendeletet készítenek elő a külföldön szerzett egyetemi oklevelek érvényesítéséről. A rendelet szerint a jövőben az összes külföldön szerzett okleveleket a minisztériumnak kell bemutatni érvényesítés

vége. A rendelet véget akar vetni a sok visszaélésnek, ami a külföldi oklevelek érvényesítése körül történt.

Nagyjelentőségű döntés történt a kisebbségi jegyzők ügyében. A Cluj-i revíziós bizottság két olyan jegyző ügyét tárgyalta, akiknek bár most szerzett jegyzői oklevelük volt, a nyelvvizsgán elbuktak. A revíziós bizottság elfogadta a jegyzők ügyvédjének érvelését és ki-mondotta, hogy a jegyzői oklevelét magában foglalja a román nyelvtudást s ezután mindkét kereset ügyében kedvező döntést hozott. A döntésnek általános értéke van, mert minden hasonló esetben alkalmazható.

Befejezték a hadgyakorlatokat. Az ország északkeleti felében folyó hadgyakorlatokat befejezték. A király jelen volt a befejező harcokon és nagy meglepetését fejezte ki a látottak fölött. A hadgyakorlat után a szabad ég alatt diszlokomát rendeztek és azon a király is résztvett. A király a hadgyakorlatok után beszédet tartott és beszédében kijelentette, hogy a hadsereg fejlesztését mindig legfőbb kötelességének fogja tartani.

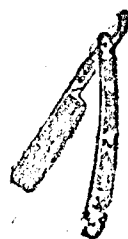
Állampolgárságot kaptak a macedon telepesek. Pop Valér igazságügyi miniszter jelentésében osztották ki Silistra-ban háromezeröttszáz macedon telepesnek a román állampolgársági okleveleket. Az ünnepségen revízióellenes beszédek is hangzóttak el. Szomorú dolog, hogy az igazságügyi miniszter csak a macedon telepesekre gondol és nem intézkedik, hogy az a több-százezer ember megkapja állampolgárságát, akik jelenleg állampolgárság nélkül vannak,

Kun Máttyás Fia Rt.

CLUJ, Calea Marechal Foch Nr. 2.

Négy nemzedék évszázados tapasztalatait egyesítve, modern technikai berendezéssel és dusan felszerelt raktárral állunk nagyra-becsült megrendelőink szolgálatára. Specialisták vagyunk: acélárutokban, látszerészetben, borotva készítésben, orvosi műszerek javításában.

Felhívás a szülőkhöz, lelkesekhez, tanítókhöz.

A megindult új iskolai év alkalmából újra felhívjuk a figyelmet a Ferenczy László Marcella szerkesztésében megjelenő Uj Cimborá képes gyermekujásra, amely nagyszerűen bevált segédeszköz úgy szülőnek a családban, mint a tanítónak az iskolában. Köszöntőverseket névnapra, meséket, alkalmi költeményeket, szindarabokat állandóan közöl, ismereti a román meseirodalom legszébb és legértékesebb darabjait, rajziskoláján keresztül szinte játszva tanul meg már a 4-5 éves gyermek is rajzolni. Az életre tanít, nevel ez a kicsi ujság. Nemcsak osztogatja a tanácsokat, hogyan kell a kis cimboráknak kertészkedni, de mindjárt küld is virágmagvakat. Az eltelt 3 év alatt mintegy 1500 gyermeknek küldött

ajándékol magvakat. Az Uj Cimborá irányító cikkeit a legjobb nevű erdélyi pedagógusok írják. Ez magyarázza a lap értékét, jóságát és népszerűségét. Ne hiányozzék hát egyetlen gyermekes családból, de egyetlen tanító kezéből sem az Uj Cimborá.

Mutatványszámot bárkinek ingyen küld az Uj Cimborá. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Cluj, Str. Baron L. Pop 5. Minerva R.-T. Előfizetési ár évi 200, félévi 100 Lei. Ugyanott szindarabok, monologok, köszöntőversek, karácsonyra, vizsgára és más alkalmakra rendelhetők.

Ujabb külkereskedelmi csatlást fedeztek fel. A külkereskedelmi hivatalban nagy családszámra jöttek. Több cég szabálytalan engedélyek megszerzésével többmillióssal összeggel károsította meg az államot.

Bánsági község ünnepe. A Bánság egyik legvirágzóbb községe, Carpinis közelebről ünnepelte fennállásának 150 éves évfordulóját. Az ünnepségeket ipari, mezőgazdasági és kézmunka kiállítással kapcsolták egybe. Az ünnepség fényes külsőségek között folyt le. Megjelentek azon a szomszédos községek kiküldöttei is.

Szerencsétlenség vadászalon. A berlini osztrák követet fácánvadászaton szerencsétlenség érte. Egyik vadász véletlenül meglőtte. A követ sebesülése nem életveszélyes.

Nyelvvizsgát kell, hogy tegyenek a labdarugó játékok hírei. A labdarugó játékokat vezető magyar bírót nyelvvizsgára utasították. A bírók közül nagyon sokan nem jelentek meg a nyelvvizsgákon. Azok közül, akik a vizsgára jelentkeztek, nagyon sokat elbuktattak.

Csak rövid ideig!

Rendkívüli kedvezmény!

Dr. Görög Ferenc:

A magyar nemzet története

c. művet, mely 416 oldalon (160 szebbnél-szebb képpel), élvezetes elbeszélő modorban ismerteti a magyarság ezeréves dicsőséges múltját, olvasóink

féláron

szerezhetik meg, amennyiben a csatolt szelvényt pontosan kitöltve beküldik a „Minerva” Müintézet, Cluj, Str. Baron L. Pop No. 5. címre. A könyv ára az eddigi 80 lej helyett,

csak 40 lej,

amihez kézbesítési költségre még 5 lejt számítva, összesen tehát 45 lejt kell beküldeni egyidejűleg a fenti címre. Egy szelvényen több darab könyv is megrendelhető, hogy a beküldési postaköltség kevesebbe kerüljön.

Tekintve, hogy fenti könyv csak korlátolt számban fog megjelenni, olvasóink saját érdekében azonnal rendeljék meg a példányonkénti 45 lej egyidejű beküldése mellett. Ezen összeg esetleg levélbélyegekből is beküldhető. Minden küldeménynél, levelezésnél

olvasható aláírást, a község, megye, utolsó posta pontos közlését kérjük minden zavar kikerülhetése végett.

A megrendelési szelvény pontosan kitöltve a postautalvány szelvényének hátoldalára is felragasztható, hogy ne kelljen külön levélben beküldeni.

A fölösleges sürgetések elkerülése végett jelezzük, hogy a könyvek szétküldésének idejét lapunkban annak idején közölni fogjuk, mivel a könyv csak most kerül nyomásra, csak annyi példányban nyomják, ahány megrendelés fog érkezni záros határidő alatt.

Egyetlen olvasónk se mulassza el ezt a kedvező alkalmat és rendelje meg azonnal a fenti könyvet, nehogy késői rendelése miatt elessék ettől a páratlan nagy kedvezménytől, ami csak kizárólag 1935. évi december hó 10-ig érvényes.

A rendelés és a 45 lej a „Minerva” Müintézet fenti címére küldendő!

Megrendelési szelvény, a vonalmentén kivágva!

Név _____	MAGYAR NÉP
Község _____	
U. p. _____	
Magye _____	

Súlyos repülőgépszerencsétlenség történt Finnországban. Egy nagy utasszállító repülőgép a Finn-öböl felett lezuhant. A repülőgép négy utasa és vezetői meghaltak.

Amerikai gyermek sorsa. Ismeretes olvasóink előtt, hogy a híres amerikai repülőnek, Lindbergh-nek gyermekét elrabolták és megölték. A Lindbergh-házaspár második gyermekét nagyon szigorú őrizet alatt nevelte. A kis fiú most töltötte be születésének 3 éves évfordulóját. A gyermeket ez alkalomból újságírók és ismerősök akarták meglátogatni, hogy szerencsekívánataikat fejezzék ki. Az óvatos szülők azonban senkit sem engedtek gyermekük közelébe. A kis Lindbergh-gyermek valóságos börtönben él.

Meghalt a Calaras-i bál egyik elítélteje. Közöltük lapunkban, hogy a Turdamegyei Calaras községben lefolyt véres karácsonyi mulatság miatt több gazdára súlyos ítéletet róttak ki. A református papot 15 évi fegyházbüntetéssel sújtották. Az elítéltek közül Nagy Ödön fia-

tal gazdálkodó súlyos idegbajt kapott. A Cluj-i kórházba, majd egy szanatóriumba ápták, azonban az orvosi tudomány nem tudott segíteni rajta. Súlyos betegsége a sírba vitte. Halálát felesége és egy kis gyermeke gyászolja.

Ünnepélyesen megindult a vasúti forgalom Oroszországgal. Az orosz-román vasúti forgalom október 18-án megnyitott. A forgalom megnyitása ünnepélyes keretek között történt.

Gyilkos gyermek. Szomorú gyermekgyilkosság történt a regáti Poiana községben. Egy 10 éves gyermek fejszével agyonverte 12 éves játszótársát, mert a gyermek kukoricát lopott tőlük.

Nagy földrengés volt Oroszországban. Oroszországban pusztító erejű földrengés volt. Tagikitsan tartományban Tovidera község teljesen elpusztult, a községben alig maradt ép ház. A szerencsétlenségnek 100-nál több halálos és 300-nál több sebesült áldozata van.

Szerezzünk új előfizetőket!!

Sok tűzkár volt az idén Salajban. A hivatalos kimutatás szerint Salajmegyében 120 tüzeset volt. A tűzkár összege 5 millió lejnél nagyobb összegre rug.

Leszakadt egy híd Albamegyében. Az utak és hidak rossz állapota miatt sok szerencsétlenség történik az úton. Nemrégiben az Albamegyében levő Polana-i úton történt szerencsétlenség. Egy híd beszakadt egy teherautó alatt és a kocsi felfordult. Szerencsére a teherautóban ülők kisebb sebesüléssel menekültek meg a szerencsétlenségből.

Horogkereszties zászló Petrestiben. A Gauamt munkájának különös következménye jelentkezett a napokban Petresti községben. A most épülő kulturház tetejére német nemzetiszínű horogkereszties zászlót tűztek ki. A hatóságok elrendelték a zászló eltávolítását.

Halálos elgázolás. Kurevjai József gazdálkodó Zalau egyik utcáján szekérével elgázolta Veres Mária két éves kislányt. A kerekek a kislány fejét teljesen szétroncsolták s rövid szenvedés után meghalt.

Összeütközött két tehervonat. A Buzau-i pályaudvaron két tehervonat összeütközött. Az egyik vonaton a brailai ezred lovait szállították. Az összeütközés következtében egy katona megsebesült és több ló súlyosan megsérült.

Halál a birtok miatt. A regáti Ramnacul-Sarat községben a Lungu-testvérek régóta háragban éltek nagybátyjukkal, mert birtokukból elszántott egy darab földet. Az ellenségeskedésnek verekedés lett a vége. Verekedés közben a Lungu-testvérek nagybátyjukat yavilálával agyonverték.

REFORMÁTUS KÓRHÁZ

CLUJ, SRTADA CALVIN No. 2.

(Calea Regele Ferdinand sarkán. Autobusz megálló.)

Felvesz mindenféle beteget, fertőző és elmebetegek kivételével. Belgyógyászati — sebészeti — nőgyógyászati szülészeti, orr-fül-gége és tüdőbeteg osztály, két pavillonban elhelyezve. Ugyanilyenfajta járó betegeknek rendelés hétköznapokon reggel 8 órától este 6 óráig. Legmodernebb műtőterem. Legmodernebb berendezés Röntgen diagnosztikára és terápiára. Quarz, Diathermia, Histaminiontophorésis, galván- és faradikus árammal való kezelés, anyagcsere meghatározás. Szív-, tüdő-, gyomor-, cukor- és vese betegek részére orvosi vezetés alatt álló diéta konyha. Vegyszeti és bakteriológiai orvosi laboratórium. Kényelmes, tisztá beteg szobák. Az ápolást diakonissza testvérek végzik. — Mérsékelt árak! — Borra való nincs!

Szabad orvosválasztás!

Elvitték az erdőhivatalt Diciosánmartin-ból. A Diciosánmartin-i állami hivatalok Blajra való áttelepítése tovább tart. Közlelebbről átköltöztették Blajra az erdőhivatalt. Jelenleg már csak a pénzügyigazgatóság és a Banca Nationala működnek Diciosánmartin-ban. Rövidesen az összes hivatalok elkerülnek a városból.

Skarlát-járvány van a Küküllő-mentén. Kisküküllő-mentén több helyen súlyos skarlát-járvány van. A járványnak különösen Diciosánmartin vidékén vannak súlyos betegek. A hatóságok megtették az intézkedéseket, hogy a súlyos járvány terjedését megakadályozzák.

Megnyílt a gazdasági iskola Ciumbrod-on. A református egyház által Ciumbrod-on alapított gazdasági iskola ünnepélyes megnyitása megtörtént. Az ünnepségen nagyszámu közönség jelent meg. A megnyitónak kezdődött, majd dr. Musnay László, az Aiud-i kollégium rektor-professzora mondott magasszárnyalású imát. Ezután dr. Szász Pál, a kollégium felügyelő főgondnoka tartotta megnyitó beszédét. Dr. Nagy Endre igazgató az iskola céljait ismertette. Végezetül Makкаи Sándor református püspök megáldotta az intézetet.

Gyermekszindarabok, monologok, párbeszéd. Közéleg a Mikulás-napja és a karácsony, amikor a legtöbb iskolában előadást rendeznek a tanítók. De vannak is gondban, hogy honnan vegyenek megfelelő szindarabot, verset, monologot, párbeszédet. Az Uj Cimborá most több tanító felkérésére összeállította sorozatonként az eddig megjelent szindarabokat s egyéb előadásra alkalmas köz-

leményeket. A sorozat úgy van összeállítva, hogy vannak benne Mikulás-versek, karácsonyi szindarab, betlehemes játék, vizsgái szindarab, anyák napjára versek és szindarab, monolog és párbeszéd. A sorozat ára a pénz előzetes beküldésével portóval együtt 25 Lei. A rendelés F. László Marcella címén (Uj Cimborá szerk. Str. Baron L. Pop 5., Cluj) eszközölendő.

Minden embernek saját érdeke

egy olyan zsebnaptárról gondoskodni, amely tartalmánál logva nélkülözhetetlen utbaigazításokkal szolgál egész éven át. — Ez a magyar nyelvű

SPECIAL ZSEBNAPTÁR.

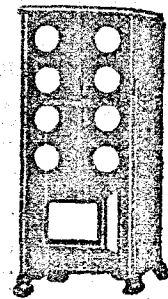
Terjedelme kb. 200 oldal. — A szokásos naptári részekon kívül tartalmaz dióhéjban: Rövid bucaresti kalauz. — Postai díj-szabások. — Bélyeg illetékek. Rádió. — Társadalom biztosító. — Lakásügyek. — Adóügyek. — Deviza korlátozás. — Vám. — Erkölcsi bizonyítvány. — Fegyvertartási engedély, valamint utlevélek beszerzési módok. — Belföldi fürdőhelyek. — Autó-sport (közlekedési szabályok stb.). — Házi tanácsadók. — Vitaminok. — Élelő segélynyújtás. — Kamat és mérték táblázatok. Idegen pénznemek stb. stb.

Külden sport rovat.

Az izlésesen kiállított vászonkötésű zsebnaptár ára 20.— Lei.

Kapható minden könyvkereskedésben. Az ár előzetes beküldése mellett. Ostan portómentesen szállítjuk.

Kiadja a Speciál Zsebnaptár Szerkesztősége
CLUJ, Str. Baron L. Pop No. 5.

Sok tízezer megelégedett vevő bizonyítja, hogy a

„ZEPHIR“

kályha az összes kályhák közül a legjobb

10 kilogramm tával fűl egy 24 órán át.

Gyártja:

Szántó D. és Fia, Oradea

Képviselő: BARZEL vaskereskedés Cluj, Piaja Mihail Viteazul No. 15.
Kapható mindenütt! — Kérjen díjtalan árjegyzéket!

Minden magyar ember jegyezze jól meg,
hogy a magyar egyházak biztosító intézele a

„MINERVA BIZTOSÍTÓ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG“

tehát magyar kötelesség biztosítását ide átadni

Ültessünk diófákat!

— Egyben felelet több érdeklődő levélre. —

A gyümölcsstermelés eszméje mind jobban kezd terjedni a gazdák körében. Nap-nap után érkeznek szerkesztőségünkbe gyümölcsstermelési kérdések iránt érdeklődő levelek. Legutóbb egyik előfizetők az iránt érdeklődött, hogy érdemes-e a dió termelésével nagyon foglalkozni és kérdezte, hogy hogyan kell a diófacsemetéket szaporítani és ültetni?

Nagyon örvendünk ennek a levélnek és részletesen megadjuk a választ gazdasági rovatunkban. Elsősorban is azt kell megállapítanunk, hogy a dió a legbiztosabban értékesíthető termékek közé tartozik. Külföldi kereskedők állandóan keresik és a belföldi fogyasztásban is jelentős szerepet visz. A dió könnyen eltartható sokáig és csak a nagyon gondatlan termelőt, aki szedés után nem szárítja meg, éri károsodás azáltal, hogy a diója megromlik.

Az öreg, kitermelt diófákat kitünően lehet műfádrunak értékesíteni. Ebből is nagy kivitele van Romániának. Ezért újabban a kormány a diófát különös védelem alá helyezte. Csak hatósági engedéllyel szabad kivágni. Mutatja ez, hogy a jövőben a diófának még magasabb ára lesz. Nagy előnye a diófának, hogy napos, meredek oldalak, legelők befásítására kiválóan alkalmas, árnyéka javára válik a legelő fűvének és menedéket nyújt a legelő állatoknak.

Az alábbiakban Béky Albert kiváló dióstermelési szakértő nyomán közöljük, hogy hogyan kell a diófacsemetéket nevelni és hogyan kell a diósok telepítését végezni. Tanácsaink mindenképpen időszerűek, mert az ideai termésű dió kitünően beért és nagyon alkalmas vetésre, ha az alább közölt módon kezeljük. Ez figyelemre méltó körülmény, ha tekintetbe vesszük, hogy mindenki maga könnyen nevelhet ép és egészséges diófa csemetéket. Sőt, a magról nevelt fák mindig egészségesek és bőtermő tulajdonságukkal tűnnek ki.

A diófának ugyanis két olyan tulajdonsága van, amivel a telepítésnél számolnunk kell. Egyik az, hogy erős karógyökere van és a másik, hogy a metszegetést sem a gyökéren, sem a földfeletti részén nem állja. A többéves csemete (suháng) gyökérzete olyan erős és terjedelmes, hogy azt a faiskolából épségben kiszedni lehetetlen. A földből megromogva kikerült gyökérzetet meg kell metszegetni, amit a fácska nehezen vagy egyáltalán nem tud behegeszteni, kiheverni és így gyakran gyökerrothadásba esik, vagy legalább küzködik, sinylődik és nem lesz belőle olyan egészséges, életerős, terjedelmes és hosszú életen át tartóan jól termő fa, mintha ott helyben, kezdettől fogva csonkítatlan és egészséges gyökérzettel indult volna az életnek.

Akár állandó helyére, akár faiskolába vetjük a diót, egyet-mást tudnunk kell róla. Szaporításra legcélszerűbb az olyan papírhéju, amelyiknek az alakja részarányos és elég nagy; héja lehetően sima és világos, a belseje nem fás és a héját teljesen kitölti, húsa lehetően édes és nem kesernyész. A dió fája legyen erős, egészséges, jól termő és a faggyal szemben ellenálló.

Az ilyen diót hagyjuk a fáján jól megélni, azután pedig jól megszikkasztjuk. Ha

Szőlőoltvány

valamint amerikai vadveszők 1 és 2 évesek duggyökérzetű erős példányok pótlásra és újtelepítésre legolcsóbb árban beszerezhetők

KLEIN ERNŐ

szőlőoltványtelep, DIOSIG, jud. Bihor.

Arjegyzéket kívánatra díjmentesen küldök. Őszi ültetéssel biztos sikert ér el!

mástól vesszük a diót, az érettséget a bél teltsége és zsirossága, sárgás színe után állapítjuk meg. Az érett diókat egyenként vesszük kézbe, a sulyukat is latolgatjuk és az egyébként megfelelőek közül is csak a kellő sulyukat választjuk ki magnak. Ezeket, — hogy tavaszig ki ne száradjanak — lehetően tiszta homok, vagy tiszta porhanyó föld közé, pincébe rakjuk, úgy, hogy alul legyen egy három ujjnyi homok, rajta egy sor dió, aztán váltakozva két ujjnyi réteg homok és egy sor dió, tetszés szerinti nagyságig. A legfelső dióréteg fölött egy három ujjnyi homokréteg legyen. A pince ne legyen nyirkos, nedves (a földje sem), mert a diót a pincében mégis inkább kell féltetni a megpenészedéstől, mint a kiszáradástól. Csak tájékozással említem meg, hogy a közönségesen a kamrában tartott, érésre szánt dióból is kiszirázik egy-egy, de későre és egyenetlenül, míg a pincében az előzőek szerint tartott biztosan és tavasszal mindjárt csirázik.

A pincében elrétegezett diót tavasszal mindjárt a kerti munkák kezdetének idején a fa állandó helyére vetjük el.

Faiskolában a talajt úgy készítjük elő, mint más kerti vetemény részére szokás. A diókat 40 cm. sor és 10—15 cm. diótávolsággal zsinór mellett úgy rakjuk vagy duggatjuk a földbe, hogy felettük a talaj lazább vagy tömöttebb minősége szerint 4—7 cm. vastag földtakaró legyen. A talajt az egész tenyésztési idő alatt a szükség szerint kapáljuk és gyomláljuk. Öntözni fölösleges.

Az így nevelt egyéves csemetéket a következő tavaszon, minél korábban állandó helyükre ültetjük. Ültetési távolság gyengébb talajon 12—14 méter, jó termő talajon 15—17 méter legyen, hogy a diófák kifejlett korukban is szabadon álljanak és így jól tenyészsenek. 12 méter fatávolságnál 1 kat. holdra 40 darab, 15 méternél pedig csak 25 darab csemete szükséges, ami már magában is elégsé mutatja a diós telepítések olcsóságát.

A csemeték részére ősszel ássuk meg a gödröket, hogy a tél fagya áthassa a gödör földjét. A gödör legalább 1 méter széles és 60 cm. mély legyen, hogy a csemete az első években könnyebben jusson erőre. A csemetét a faiskolából lehetően teljes és ép gyökérrésszel iparkodjunk kiásni és csak a tulságosan kinyuló gyökereket kurtítsuk meg a

többihez arányosan. Ugy ültetjük el, mint más gyümölcsfa csemetét is szokás. A csemete mellett egy méter átmérőjű földtányért szabadon hagyjuk és földjét műveléssel állandóan porhanyó és gyommentes állapotban tartjuk, még abban az esetben is, ha a terület többi részét nem művelnénk. A csemete karó nélkül is megáll a lábán, de ha szükséges, a kívülről érhető károsítás ellen tegyünk köréje három karót. Sövényfonás (kerítés) nem jó, mert ez elzárja a talajtól is, a csemetétől is a napfényt, levegőt, csapadékot.

A diófácska nevelése nem sok gondot okoz. Növés közben ne engedjük két- vagy többágúvá fejlődni, már csak azért sem, mert élete végeztével, mint vékonyabb ágakból (tulajdonképpen két vagy több törzsből) alkotott fa jóval kisebb értékű lesz, mintha egy vastag törzse volna. Ezért a vezérhajtással (a fatörzsszel) versenyre kelni akaró hajtást a nyár folyamán többször vágjuk le zölden, még mielőtt megfásodott volna. Az így okozott sebet a fácska könnyen beforrja. Ugyanigy teszünk minden oldalhajtással akkor és addig, ha a fa törzsét ágmentesen magasabbra akarjuk nevelni, amíg a kívánt magasságot el nem éri. Ezeknek az oldalhajtásoknak a lemetésével ne siessünk, mert megfásodásig a törzs vastagodását, erősödését segítik elő. Ugyanezt szolgálják a fiatal fácska törzsén nőni szokott levelek is. Ezeket nem szabad lemetezni vagy letörni.

A leirtnál még egyszerűbb, könnyebb és olcsóbb módon érünk célt, ha egyéves csemete helyett egyenesen a diót vetjük állandó helyére, ahelyett, hogy a faiskolába vetnénk. A dió részére azonban éppen olyan területre kell a gödröt és úgy kell előkészíteni, mint a csemete részére és folytatólagosan, a talajt és a csemetét éppen úgy kell gondozni, mint a csemeténél leirtuk. A dió elvetése előtt a gödröt behányjuk és a gödör közepén egy diót teszünk a földbe. Több fölösleges, mert a leirt módon áttelelt diónak majdnem mindig egyike kikél. Annyit mégis célszerű tennünk ez irányban, hogy néhány diót a kertbe vetünk el és amint megállapítható valahol a hiány, innen azonnal (szinte csirájában) kiemeljük, lehetően földgomollyal, egy csemetét és vele a hiányt pótoljuk. Az így állandó helyére vetett dióból lesz a legszebb, leg-

egészségesebb fa, már csak azért is, mert ez nőtt a legtermészetesebb módon.

Hová ültethetünk diófát? A hideg és nedves talaju és az északi fekvésű helyeket kivéve, mindenüvé. Legjobban szereti a mészen nem szegény, mély talaju, lapos lejtőket, ahol szellő járja és fürödhet a fényben. Itt a tavaszi fagyveszély nem bántja, amely elég gyakran tönkreteszti a termést. Ültessünk tehát diófát az udvaron, kertben, mezőn és

még az erdőben is, ahol erre alkalmas helyet találunk.

Az előadottakból kitűnik, hogy mindenki könnyen, nagyobb befektetés nélkül, hozzáfoghat a diótermeléshez. Senkit se riasszon vissza, hogy évek telnek el, amíg a diófa termőre fordul. A jó gazda és a becsületes életfelfogású ember az utódokra is gondol és így a munka nem vész kárba, ha valaki diófákat ültet.

Hogyan védekezünk a sertésvész ellen?

A sertésvészről írott cikkünkkel kapcsolatban Benne András ref. tanító előfizetőnkől az alábbi levelet kaptuk:

„Mindenfelé hallom, pusztul a disznóállomány, nem bírjuk az oltási költségeket, drága a szérum stb. Ez mind igaz, szomorú. A mi falunkban is minden nyáron beüt a vész s bizony a legelsők között az én disznóim voltak ezideig, amelyeket elragadott. A nyáron is elment a faluban legalább 280—300 drb. Mérhetetlen kár. De ezidén nálam semmi baj nem esett, Isten különös kegyelméből. Az történt t. i., hogy valaki arra biztatott, adjak naponta — harabonként számítva — egy-egy evőkanál petroléumot a moslékjukba, amíg a vész tart állandóan, azután legalább háromszor hetenként s meglátom, megmentem disznóimat. Hogy azután ez, vagy amint írtam, Isten különös kegyelme, de ezidén semmi kárt nem szenvedtem. Nem nagy dolog, nem ördögösség, — betartva az utasítást —, próbálják meg mások is s ha csak egynek sikerül, már az is eredmény. Ha beteg is a disznó, de még eszik valamit, adni kell a petroléumot. Ha netalán nem enne, eleinte kevesebb, mondjuk egy kávéskanállal, de akkor naponta há-

romszor kell adni, amíg megszokja s azután egyszerre az egészet.”

Előfizetőnk tanácsát minden sertéstartó gazdának ajánljuk kipróbálásra. Nagyon gyakran jól beválnak az ilyen házi szerrek.

Ősszel is nevelhetünk káposztapalántát. A korai fejeskáposzta és kelkáposzta magját általában február végén szokás melegágyba vetni. Ahol azonban ez az eljárás nehézségbe ütközik, másképpen is nevelhetünk palántát. Ennek az az egyszerű módja, hogy szeptember második felében a szabadban, napos helyen, palántagyba vetjük a fejes- és kelkáposzta magot s a megerősödött palántákat a hideg idő beálltával melegágyi deszkakerettel vesszük körül és ablakkal betakarjuk. Majd később deszkával is lefedjük és száraz falombbal, vagy kiégett száraz szalmastrágyával körülburkoljuk, ha pedig nagyon hideg van, felülről is letakarjuk. A palánták rendszerint jól átteleznek és tavasszal rendes időben állandó helyükre ültethetők.

Emelkedik a kukorica ára.

Lapunk előző számának gazdasági cikkében közöltük, hogy Középeurópában a nagy szárazság miatt nagyon rosszul sikerült a kukorica- és a takarmánytermés. A középeurópai államok különösen Romániából vásárolnak nagyon sok kukoricát. Romániában körülbelül 10 millió mázsa felesleges kukorica marad a belföldi szükséglet kielégítése után. A külföldre való szállítás már megindult és ezért a kukorica drágul. Idén különösen jóminőségű a kukorica. A csövek teljesen be vannak érve, úgy, hogy sok helyen megkezdették a kukorica morzsolását.

Nem emelik fel a kenyér árát.

Több helyen híresztelték, hogy a kenyér árát fel fogják emelni, mert a malmok a lisztet a pékekre hártják át. Ezzel szemben a helyzet az, hogy a földművelésügyi minisztérium elhatározta, hogy a lisztilletékeket leszállítja. Így aztán a kenyér ára nem fog emelkedni.

Piaci árak Carci-ben.

Buza 330—340, rozs 230—235, árpa 260—280, zab 260—270, kukorica 330—340, napraforgó 320, búkköny 400 lej mázsánként.

Ha sikert akar elérni,
hirdessen a
„MAGYAR NÉP”-ben!

Az üszög, mint Istencsapás már a bibliai időkben is ismert. A nép Isten büntetésének vette a buza üszögbetegségét, épp úgy, mint a hagymázt, saskajárást, stb. és buzgó imával fohászzkodott az egekhez, hogy e veszedelmet hártsa el feje felől.

A rómaiak már tovább jutottak az imánál, mert egy Plinius nevű tudósuk egyik könyvében már a vetőmagnak borban, vízben, vagy vízben való megfűrésztését javasolja az üszög ellen.

Rézgálicot a 18-ik században kezdenek használni az üszög ellen s ennek használata egyfolytában tart egészen 1897-ig.

Ekkor kezdenek a nyugati államok tudósai ráeszmélni, hogy a rézgálicos eljárásnak a gazdát súlyosan károsító hátrányai vannak.

Olyanok is akadnak, akik tényekkel bizonyítják, hogy a föld nedvesség és erős savtartalma leáztatja a vetőmag felületére behatolt gálicot, miáltal a mindig jelenlevő üszöggomba csírák ismét életrekelnek s tovább fertőznek.

Néhány év elmúltával tovább mentek s azt is megállapították, hogy hiába a gálicos csáva, ha a zsákok, szárítóhelyek, de maga a talaj is, amibe a csávázott vetőmagvakat elvetjük, üszöggel van megfertőzve. Ilyenkor a vetőmag utánfertőzés áldozatául esik, ami végeredményben egyet jelent azzal, mintha egyáltalában nem csáváztunk volna.

Amint az újfajta kicséplési eljárások, cséplőgépek divatba jöttek, kezdték a tudósok s gazdák is észrevenni, hogy a vetések feltűnően ritkák. Csakhamar kutatás után jöttek rá arra, hogy ennek oka a gépek dobja és a gálic hatása. Hamarosan megállapították, hogy a cséplő-

KI NE ADNA IGAZAT ABBAN,
hogy érdemes, sőt szükséges a vetőmagvakat

PORZOL-lal

pácolni,

mikor a porzolás gyors és egyszerű, azonkívül biztos:

1. az üszögmentesség,
2. holdanként 10—15 kg. vetőmagmegtakarítás,
3. egy mázsa terméstöbblet.

A „MAGYAR NÉP” szerkesztősége bárkinek tanácsot ad a az olcsó beszerzésre!

dob a szemeket megsérti, azokon hajszárepedéseket okoz, melyekbe, ha a gálic a csávázásnál behatol, azok csíráképességét megöli.

Amíg ezt nem tudták, addig a szemek elpusztulása miatt ritka volt a vetés, de mikor erre rájöttek, megpótlták a vetőmagmennyiséget és a vetések sűrűbbek lettek. Ez a megpótlás megint gondolkodóba ejtette a tudósokat s rájöttek, hogy ez a vetőmag-pótlás végeredményben tiszta veszteség a gazdának, de épp úgy a gazdák összességének, az államnak is és kiszámították, hogy száz és százezer kg. vetőmag megy így évenként veszendőbe.

Az 1910-es években többször volt olyan szárazság, mint pl. ebben az évben s megállapították, hogy a kiszáradt talajba elvetett mag, miután nem kapja meg a csírázáshoz szükséges nedvességet, melyet a nedves gálicos csávázás alatt megszokott, — a földben elpusztul.

Ez már tényleg olyan veszedelem volt, ami végképp a száraz pácolás híveinek javára döntött és azóta a tudományos intézetek és gazdák százezrei is belátták, hogy a száraz pácolás Porzol-lal nemesak, hogy minden kockázatot kizár s üszögmentességet biztosít, de nagy hasznot is jelent vetőmagmegtakarításban, terméstöbbletben és a pácolási eljárás egyszerűsítésében.

Ujból szabályozzák a szőlőtelepítés kérdését. A földművelésügyi miniszter új törvénnyel akarja szabályozni a szőlőtelepítés kérdését. A javaslat szerint sík vidéken egyáltalában nem fogják megengedni új szőlők telepítését. A hegyvidéken csak miniszteri engedéllyel lehet szőlőket telepíteni. A javaslat meg fogja állapítani, hogy vidékenként milyen fajta szőlőt telepíthetnek a gazdák?

AZ ÉLETBŐL AZ ÉLETNEK

Legfőbb könyv.

Irtunk arról, hogy a könyvek, a jó könyvek milyen nagy szerepet játszanak az emberek életében. Egy-egy jó könyvnek elolvasása sokszor jelentett megszentelő és megújító erőt kiváló emberek élete számára. Most azonban hadd tereljük a figyelmet arra a legfőbb könyvre, amely millió és millió ember számára a könyvek könyvét, a legfőbb könyvet, a vigasztalásnak és bölcsességnek legszentebb forrását jelenti. A napokban újra gyönyörű bizonyoságtételről olvastam a Biblia szentsége mellett. Hadd idézzem ezt a bizonyoságtételt.

Hindenburgnak, a németek nagy nemzeti hősenek utolsó órájáról számol be gyógykezelő orvosa, Sauerbruck orvos, aki a nagy hadvezér haldoklásának tanuja volt. Idézem az orvos elbeszélésének egyik legjellemzőbb részletét: Augusztus elsején ott voltam a tábornagy szobájában. Hosszu időn át csend volt a szobában és én, hogy ne zavarjam a nagy beteg nyugalmit, leültem az ablak mellé és a kora hajnali órában kitekintettem a kertbe. Egyszer csak megszólalt Hindenburg: Doktor úr még itt van? Oda siettem a nagy beteg ágya mellé és megkérdeztem, hogy fájdalom, újabb fájdalom jelentkezett-e? A tábornagy mélyen a szemembe nézett és így szólott hozzám: Doktor, ön mindig megmondotta az igazságot és azt akarom, hogy ugyan ezt cselekedje most is. Ugy-e a halál, ami elváhatatlan barátunk, ide érkezett már a palotába? Nehezen tudtam a hozzám intézett kérdésre felelni. Hindenburg kezét az enyémbe tettem és így feleltem: Nem. Még nincsen fent a palotában, de valóban itt járkal a ház körül. Hindenburg mélyen elgondolkozva hallgatott és egy idő után így szólott hozzám: Köszönöm Doktor, most még beszélnem kell az én Mesteremmel, — és e szavak kimondásakor a magasba mutatott. Én észrevétel nélkül akartam menni a szobából, de Hindenburg visszatartott e szavakkal: Nem, Sauerbruck, ön itt maradhat, csak olvasni akarok most a Bibliából. Visszafordultam és indultam az udvarra nyíló ablak felé, hogy több világosságot bocsássak be. — Hagyja, — szólott Hin-

denburg — úgy amint van. Amit olvasni akarok, régóta a szivemben hordozom. És akkor a nagy öreg ember a kezébe vette az új testamentumot, amely mindig ott volt a mellette levő kis asztalkán és mintegy negyedórán át csendesen olvasgatott belőle. Az olvasás befejezése után ágyához intett Hindenburg és így szólott hozzám: Most már megiaondhatja, doktor, az én reám váró, kint járkáló legutolsó barátomnak, hogy immár készen vagyok, beléphet az én szobámba. A következő reggel örök álmra hajtotta le fejét Hindenburg.

Ez a megemlékezés is mutatja, hogy mit jelentett ennek a nagy embernek életében a könyvek-könyve, a Szentírás! A keresztyén egyház mindenik felekezete alázattal és boldogan hivatkozik arra, hogy minden bölcsességet, a tanításra való minden elhatározó utmutatását ebből a szent könyvből, a könyvek-könyvből meríti. Mindez igaz és mégis úgy vagyunk a Bibliával, hogy nagyon sokat és szépet beszélnek róla az emberek, de mégis általában igen kevesen olvassák. Miért van ez? A felvetett kérdésre legtöbbször az a felelet, hogy azért, mert nagyon sok olyan dolog van a szentírásban, amelyet nem tudunk megérteni és épen azért inkább le is mondunk a nehezen érthető könyvnek olvasásától. Erre az ellenvetésre először is azt feleljük, a Bibliának egy bölcs és tapasztalt olvasójával, hogy a Biblia áldásos olvasásának igazi szabálya az, hogy jól megjegyezzük magunknak, hogy a bibliaolvasás rendjén reánk nézve soha sem az a fontos, amit a bibliából nem értünk meg meg, hanem mindig az a fontos csupán, amit megértünk belőle. Ha rendszeresen olvassuk a szentírást, akkor minden megértett igazság egy-egy lépcsőfokká válik számunkra, amelyen át magasabbra emelkedhetünk s végül áttekintjük és Krisztusban és Krisztus által megérthetjük a teljes írást, amelyről az apostol a gyönyörű bizonyoságot tette, hogy a teljes írás Istentől ihletett és hasznos a tanításra, a feddésre, a megjobbításra, az igazságban való nevelésre, hogy tökéletes legyen Isten embere, minden jó cselekedetre felkészített.

ŐSZI TAJON.

Őszi tájon járok elmerengve,
S gondolok a saját életemre,
Valami nagy biztató varázs van:
E mosolygó őszi elmulásban.

Hajlik a nap csendes alkonyatra,
'Az árnyéket messze nyújtogatja...
S mintha onnan valamit várnának:
Kelet felé húzódnak az árnyak.

A sárguló harasztok tövébe:
Sarjadoszik egy-egy zöld levélke;
Előlege egy más kikeletnek,
Biztatása csüggedő szívemnek.

S őszi alkony, őszi tájék képe
Elringat egy édes merengésbe...
És kibékít a nagy elmulással:
Minden élet folytatódik mással!

Örökre áll semmi el nem múlik,
'Az árnyék az éjszakába nyulik,
De reggelre gyönyörű sors vár rá:
Atváltozik hajnali sugárrá.

És lelkem te, ne félj a haláltól,
Uj élet lesz minden elmulásból.
Örök és jó a mindenek Atyja,
A változást keze igazgatja!

Szabolcska Mihály.

A holdkóros.

Pozdordy úr derék, tehetős nemes ember volt a Bácskában, akinek a házat annyival is örömebb látogatták a környékbeli urak, minthogy szép eladó lány is volt a háznál.

Egyetlenegy leány, szép, művelt és okos; képzeltetni azt a háborút, amit emiatt a fiatltság elkövetett, senki sem akarván azt engedni másnak.

Pedig utoljára mégis csak át kellett engedni egynek, akit tudniillik Etelka tetszése szerint választott magának a sok kérő közül; ez is olyanforma pályadíj levén, amit a bíráló-választmány nem oszthat kétfelé.

Csak rövid ideig!
**Bendkívüli
kedvezmény**
olvasóink részére

A MAGYAR NEMZET TÖRTÉNETE

Dr. GÖRÖG FERENC

A. Kiadás

Mihelyi Irodalmi és Nyomdai Műintézet R. T. Kiadása, 1933.

416 oldal, 160 képpel

Lei 80.— helyett
csak Lei 40.—

Részletes ismertetés 823. oldalon.

Nem is lehetett semmi kifogás a kisaszszony izlése ellen, mert a választott völegény épen olyan volt, amilyenek szokás a derék férfit képzeln: délceg alak, nem gyerek már, de nem is hanyatló koru, bátor, katonaviselő ember, aki őrnagyi ranggal hagyta el a hadsereget, finom társalgásu, művelt és eszes; talpig becsületes ember, jószívü, jó hazafi, jó gazda; nem kártyás, nem adósságsináló, nem esécsap.

Persze, hogy a többi pályázónak meg kellett magát adni Etelka ítélete után: már az ellen az ujságok is hiába beszéltek volna.

De mégis volt a sok között egy nyughatatlan fiú, ki nem akarta azt megengedni, hogy a gazdag szép leányt a nyertes csakugy könnyedén elvigye az orra elől, holott, ha az nem volna az első, meglehet, hogy ő volna a második.

Láb alól sem igen könnyű volt pedig elfenni a győztes vetélytársat, ki csunyául tudott karddal, pisztollyal bánni, nem igen értette a tréfát.

Duránczy Petőnek hitták az őrnagyot, a mellőzött vetélytársat pedig Mogyoródyt.

Egy este Mogyoródy végigvárta, míg mindenki elment Pozdordy úr szobájából, s ő maga maradt vele egyedül, akkor rávitte a beszélgetés folyamát Duránczyra.

— Bizony, öcsém, az derék fiú! — mondá az öreg úr; előlegesen meghatározva, hogy micsoda hangnemből kell ezt a párbeszédet fujni.

— Igen, igen; derék fiú, — engedett Mogyoródy, de olyan pofát csinált hozzá, mint aki ezt mondja, de nem hiszi.

Az öreg urat bántotta a fitymálódás.

— Nős hát mit tudsz ellene vetni, ha ugy fintorgatod az orrod? mondd el.

— Én? Semmit; semmit a világon.

— Tán bizony, hogy nem olyan fiatal már, mint te.

— Sőt, a legjobb idejében van.

— Azért mondom. — Vagy tán korábbi ismeretségei voltak?

— Hát ugyan kinek ne lettek volna?

— Azért mondom. — Vagy tán biz azt hiszed, hogy pénzért házasodik? csak azért kell neki a leány?

— Azt meg épen nem mondom.

— No hát ne is mondd. — Vagy tán épen ellenkezőt állítasz, hogy nem tud gazdálkodni? tán kártyázik? váltókat ír alá? Mi?

— Dehogynem jó gazda! Inkább nagyon is az.

— Csak nincs a jelleme ellen kifogásod?

— Sőt igen becsületes embernek tartom minden tekintetben.

— Hát akkor mi a hetvenhét ménkünek rángatod a szemöldököt, mikor róla beszélsz?

— Tudja patvar! Azért mégis van neki

valami hibája, amiért nem szeretnék felesége lenni.

— Ugyan úgy-e! No hát csak rukkolj ki vele. Mi baja van?

— Hát az, hogy holdkóros. Mikor a holdtölte közeleg, éjszaka felugrik az ágyból, nyitott szemekkel álmodva összejárja az egész házat, beszél összevissza mindenféle hóbortosságot, s ha el nem raknak a keze ügyéből kardot, pisztolyt, hát üt-vág, hadonáz; attól tartok, hogy egyszer álmában a feleségét is megöli. — Erről ő szegény, persze nem tehet; és nem tudják belőle kigyógyítani.

— Ah persze! mendemonda az! Mikor az ember völegény, minden bolondot ráfognak. Senki sem hiszi azt.

— Én úgy mondom, ahogy tudom. Jójacákát kívánok.

Az öreg úr fejében mégis szeget ütött, az, amit Mogyoródy beszélt az őrnagyról; a gutát is! ez nagy baj volna! Ha csakugyan ilyen baja volna, még megtalálná egyszer ölni azt a szegény kis leányt holdóros álmában. No, ennek végére kell járni.

Pozdordy úr nem szólt a hallottakról senkinek, hanem egyszer, mikor holdtölte felő látogatására volt Duránczy, ott marasztotta magánál, késő éjfélig, együtt pikétezett vele; akkor azt mondta neki, hogy háljon az ő szobájában, legalább még eldiskurálgatnak, amíg rájuk jön az alvás.

Duránczy elfogadta az ajánlatot s azzal békével lefeküdtek.

Pozdordy úr még ott az ágyban rágyújtott hosszú meggyfa pipaszáros csibukjára, azután, hogy az kihamvadt, — eloltotta a gyertyát, s elkezdett figyelmesen vigyázni hálótársa magaviseletére, ki ott aludt a másik ágyban.

A holdvilág épen odasütött a völegény paplanjára teljes éjjeli pompájában.

Hát egyszer a paplan halkán felemelkedik; az őrnagy először az egyik lábát teszi ki az ágyból, azután a másikat; — — mereven kinyitott szemekkel szétnéz maga körül s aztán egészen kiszáll az ágyból;... osendesen, óvatosan előre megy, majd ismét visszatér; — lehajlik, meg fölegyenesedik: — — aztán nyugtalanul fordul egyenesen Pozdordy úr ágya felé.

Pozdordy úr lélekzetét visszafojtva, várta a kísérteties jelönet kifejlődését. Tehát csak-

ugyan való és nem mendemonda, hogy Duránczy holdkóros. Csak a kardot le ne venné a falról.

Most a kísérteties fehér alak lábujjhegyen közeledik Pozdordy úr felé; — ez elszántan szoritja markába a keze ügyébe eső védelmi eszközt, török meggyfa pipaszárát s amint egy pillanatban a holdkóros lehajlik, hogy Pozdordy úr ágya alá lebujjon, jót huz neki a hátán végig a pipaszárral.

— Urrrrrambátyám! a hétszáz teremtetélt! mit ütögeti a hátamat!

— Ahán, felébredtél ugy-e! atta holdkó-

rossa!

— Ördög vagyok én, se holdkóros: hol vette ezt?...

— Hát miért jöttél az ágyamhoz? mért akartál elbujni?

— Hát azt az éjjeli edényt akartam innen előhuzni, mert csak egy van a szobában.

— Ugy?! No akkor hát jól van.

Hanem Mogyoródynak jó volt többet oda nem menni a házhoz, mert a meggyfa pipaszár folytatását aligha az ő hátára nem nyomtatták volna.

Jókai Mór

Apróságok Alomból

Mikor a királyok is egyszerűen éltek...

Lapunk egyik előző számában Sic községgel foglalkoztunk. Elmondottuk olvasóinknak Sic történetét és előadtuk szokat az eseményeket, amelyeknek megünneplésére minden évben egy napot szentelnek a Sic-iek. Ennek a községnek nem mondottuk el azonban minden érdekességét. Például a Sic-i nép ruházkodásában kiváló gondot fordít a fehérneműre. Sic-en nem ritka az olyan ember, akinek ötven inge van. Van olyan család, ahol bár rendszeresen veszik a változót, évente csak háromszor kell mosni, mert olyan sok fehérnemű van a háznál. Bizony ma el sem tudjuk képzelni az egészséges életmódot rendes fehérnemű nélkül és azt sem tudjuk elképzelni, hogy a régi világban előkelő emberek is hogyan tudtak hosszú ideig mosatlan fehérneműben járni?

A történelemből tudjuk például, hogy hajdan az uralkodó családoknál is nagyon kevés fehérneműt tartottak. Így VIII. Henrik angol király fele-

sége Boleyn Anna egyik barátjának a következő levelet írta: „Férjem, őfelsége a király nagyszerű ajándékkal lepelt meg újvire: kaptam tőle egy pár cipőt és egy himzett inget. Most már négy ingem van!”

Megrészegedtek egy amerikai folyóban a halak.

Az amerikai Missisipi folyó mellett egy szeszgyár felrobant. A szerencsétlenség alkalmával a szesztartályokban levő szesz egy része a folyóba ömlött. Ennek különös következménye lett. A folyóban levő halak megrészegedtek és kézzel lehetett a folyóból mámoros halakat fogni.

Feledékenység.

Egy fiatal embert család és házasságszédelgés miatt idéztek be a rendőrségre. Azzal vádolták, hogy elköltötte menyasszonya hozományát. A fiatal ember a vádakra a következőt válaszolta:

— Kérem, uraim, tessék elhinni, hogy az egész csak egy kis feledékenység. Mert igaz, hogy elköltöttem a menyasszonyom hozományát, de ebből még nem származott volna baj. Azonban elfelejtettem feleségül venni és ezért állok most itt.

Tanácsadó

Azon előfizetőink részére, akik bármely ügyből kifolyólag tanácsra szorulnak, ezen rovatunkban készségesen megadjuk a választ. Tekintettel arra, hogy szakértőinknek a tanácsadásért fizetnünk kell, felkérjük olvasóinkat, hogy a beküldött tanácskérő levélhez mellékeljenek 20 lej, (orvosi tanácsokért 30 lej), könnyebbség okáért bélyegben, mert ennek költségeit mi nem fedezhetjük. Ha a választ levélben kívánják, ezenfelül még külön portódíj is beküldendő. Csak az azon levelekre válaszolunk, amelyekhez a 20 lej is csatolva van. Fenntartjuk azonban azt a jogot, hogy olyan levelekre, amelyek közérdekűek, a választ lapunkban adjuk meg.

L. I. Olvassa el mai gazdasági rovatunk cikkét. Abban teljes részletességgel talál utasítást arra nézve, hogy hogyan kell telepíteni a diósokat? A mogyoró termelésről is fogunk írni a „Magyar Nép”-ben. Örülünk, hogy ezek iránt a kevésbé felkapott csonthéjas gyümölcsök iránt vidékünkön oly nagy az érdeklődés.

G. I. Martineni. Kaptuk levelezőlapját. A Mezőgazdasági Szemle és Magyar Nép együttes megrendelésére vonatkozó ajánlatát elfogadtuk. Kérjük szíveskedjék a szükséges összeget beküldeni. Vonatkozik ez a történelem könyvre is.

R. J. Sajnos az ön által megfigyelt jelenség nemcsak önöknél mutatkozik elszigetelten. Egész Európában pusztulnak a szilfák. Nagy tudós gárda kutatja, hogy mi okozza a szilfák tömeges elpusztulását? Eddig még biztosan nem tudtak megállapítani. Valószínűleg valamilyen gomba betegség bántja a szilfákat.

N. N. Levelét megkaptuk kívánságához képest tanácsadó rovatunkban adunk választ Önnek. A Magyar Nép szerelmes versek közlésével nem foglalkozik. Nem tudjuk vállalni verseinek más alakban való kiadását sem. Kérjük tehát ne küldje be szerkesztőségünknek a verseket.

F. L. A borju és szarvasmarha tetű irtására nézve többféle szert ajánlhatunk. Elsősorban fészüljük meg gondosan a tetves állatokat sűrűfésűvel, melyet szódába és lugba mártottunk. A tetves helyeket dörzsöljük be lug és zöldszappanoldattal. 24 óra letelte után pedig mossuk le ezen helyeket langyos vízzel. Ha erre sem pusztulnak el a tetvek, akkor erősebb szereket kell használni, ezért nagyon kell vigyázni, mert a mérges anyagok használata mindig veszélyes, mert az állatok testüket megnyalván, könnyen megmérgeződhetnek. Azért, ha mérges anyaggal kenjük be az állat testét, akkor kössük be arra az időre az állat száját, vagy adjunk neki szájkosarat. Legcélszerűbben irtathatjuk az állati tetveket fertőtlenítő szerrel való lemosás által. Erre a célra bevált a 2-3 százalékos kreolin-oldat, vagy lysol-oldat.

Ajánlható még a következő házi szer a tetvek ellen. Vegyünk 6 rész zöldszappant, egy rész benzint és 10-15 rész vizet. Ezzel mossuk meg a tetves állatot. Dohánylével is irtathatjuk a tetveket. A dohánylevelet úgy készítjük, hogy egy rész kapadohányt 20 rész vízben megfőzünk. Ezenkívül pusztíthatjuk a tetveket rovarporral való befújtatás által is.

A szerkesztésért felel

GYALLAY DOMOKOS

Szőlőbirtokosok!

HAJDU ISTVÁN

177.839—1935 szám alatti engedélyeztetett. Cím:

Mielőtt szőlőoltványokat rendelnének, kérjük ki bizalommal

szőlőtelepének ez évi árlapját, mely miniszterileg folyó évben engedélyeztetett. Cím: **HAJDU szőlőtelep, Diosig, jud. Bihar.**

Szerkesztői üzenet

Alább felsoroltaknak köszönetet mondunk a bejelentett új előfizetőkért.

A. J. Várghis. D. L. Cusmed. M. A. J. Deja. M. Gy. Săncraiu. K. Zs. Verghiu. S. L. Diosod.

H. J. Vilvorde. (Belgium). Címét átjavítottuk, kérjük a hátralékát beküldeni, amely f. év végéig 170 lej. Udvozzellett.

Ifj. M. Dénes Ionesti. A tévesen nyugtázott 85 leit ifj. M. M. névről átírtuk az ön javára s ezzel f. év végéig rendben van előfizetése.

N. Sajnos versei nem közölhetők. Olvassa sokat nagy magyar költők műveit, mert sokat kell tanulnia. Előkészületek nélkül nem lehet senki sem költő!

P. J. Sajnos a tej és tejtermékek árait piac rovatunkban csak ritkán közölhetjük. Az árak vidékenként nagyon változóak és naponként is ingadoznak. Minden esetre igyekeznünk fogunk kérését a lehetőség határain belül teljesíteni.

A következő befolyt pénzeket nyugtázzuk: K. J. Reghin 150, L. B. Budapest 250, K. G. Salonta Mare 155, Özv. K. M. Agris 150, F. B. Jeledinti 450, K. G. Luca 600 (r. 1935. XII. 31-ig). Cornesti-ről: Ifj. F. P. 150, D. ZS. J. 100, Id. D. M. 150, S. P. 150, S. L. L. 100, Ifj. H. S. 50, F. M. 100, Craiunesti-ről: J. T. 50, F. G. né 150, Foi-ról: E. S. 300, I. Zs. 236, M. E. 120, Cinta-ról: I. Zs. 75, Stejeris-ről: F. F. 88, Id. D. A. 100, G. D. 100, F. K. 50, Ifj. D. A. 100, K. D. 250, K. K. 250, H. K. 180, Ifj. N. A. 150, Gaesti-ről: B. K. 320, N. K. 200, P. J. 220, Suveica-ról: Ifj. D. D. 150, Sz. S. 50, V. D. 50, R. S. 50, R. B. né 150, V. Gy. 75, D. L. 50, Sz. Gy. 150,

Sz. A. Acafari-ról: D. D. 100, Roteni-ről: Id. B. S. 150, Cs. Gy. 150, Galateni-ről: Sz. S. 192, E. M. 55, B. I. 150, K. G. 150, G. D. 150, G. M. né 100, K. K. 150, I. A. 150, G. K. 150, Pasareni-ről: Id. M. Gy. 450, Fogy. Szöv. 150, Sanvasii-ről: N. E. 100, P. K. 150, L. M. 150, Galesti-ről: Id. Zs. M. 150, K. D. 30, T. E. 150, T. A. 100, A. S. 100, — 75, M. J. 50, F. A. J. 340 Lej.

Apróhirdetések

Minden szó 4, vastagabb betűvel 8 lej. Legkisebb hirdetés 50 lej. Állástkeresők részére 20 szóig 10 lej. Előfizetőknek minden szó 3, vastagabb betűvel 6 lej. Az apróhirdetési díj előre fizetendő.

Mezőgazdaságban, erdőkezelésnél, vagy bizalmi jellegű állást keres volt magyar állami tisztviselő, általános képzettséggel. Esetleg önálló vezetést vállal, vagy bérletet keres. Ajánlatot özv. Szász Pálné címére kérek Deaj, p. Mica, jud. Tarnava Mica.

Figyelem! Ki a Mezőségeen biztos sikerrel akar oltványokat ültetni, az csak mezőségi talajban és klimában nevelt gyümölcsoltványt ültet, mely kapható **Benzedi Márton** faiskolájában Suatu, posta Mociu, jud. Cluj.

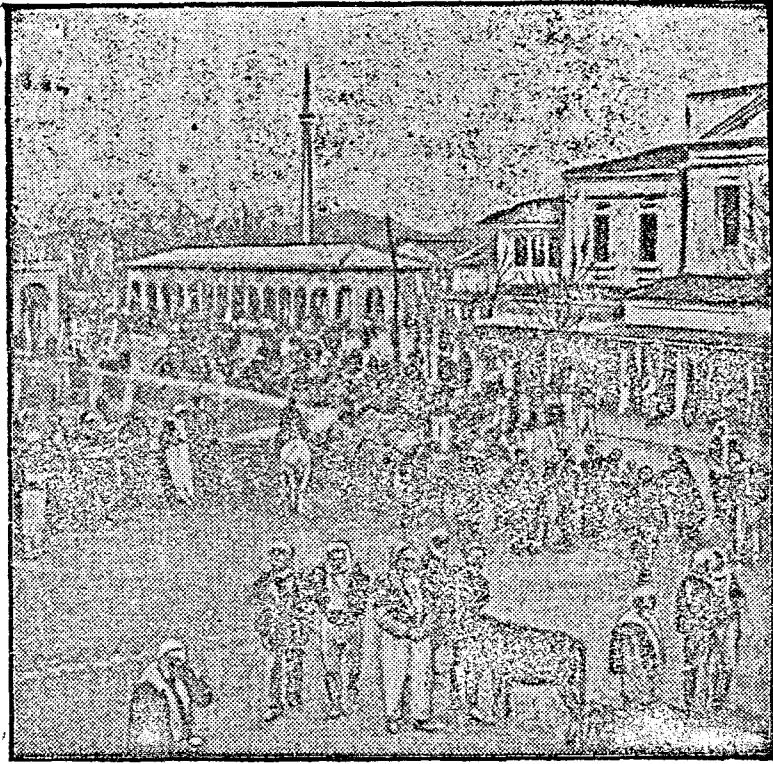
Mézeskalácsos, gyertyakészítő műhelybe segédet és tanoncot keresek azonnali belépésre. „Bánáti” jeligére.

Keresek 60-100 hold jó birtokot bérletbe, lehetőleg felszereléssel és azonnal. Részletes ajánlatok „Gazdász” jeligére a lap kiadóhivatalába küldendők.

Albánia az olaszok mellett.

Albán férfi.

Tirana, Albánia fővárosa.

A világháború után nagy féltékenység fejlődött ki az olaszok és szerbek között. A szerbek gyűlölettel tekintettek az olaszokra, akik Fiumét maguknak szerezték meg és Albánia függetlenségét is támogatásukkal biztosították. A szerbek ugyanis Albániát szintén szeretnék bekebelezni, hogy így az Adriai ten-

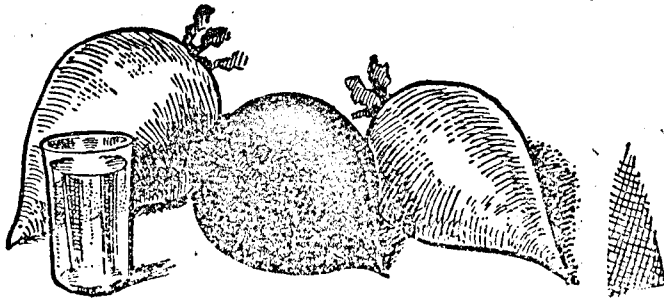
ger keleti részét ők uralják. Albánia Olaszország támogatásáért hálásan viselkedik. A megtorláshoz, amelyet Genfben határoztak el Olaszország ellen, Albánia sem járult hozzá. Most pedig Albánia fontosabb kikötőit együttesen erősítik meg az esetleges támadások ellen.

Tanuld meg!

Kitűnő gyógyszer a reteklé.

A népi orvosságok között régi idő óta ismeretes a retek és a retekből sajtolt lé. A legújabbán végzett tudományos vizsgálatok bebizonyították, hogy a retek valóban kitűnő gyógyhatású szer. A vizsgálatok szerint epebajoknál, epekönél, csodálatos hatása van a reteklének. A kísérletek tanúsága szerint egy

pohárka reteklének a megivása után az epehólyag azonnal kiürül, sőt a máj felé nyíló epeutakban is megindul a tisztulási folyamat. Így tehát epebajoknál, gyomor- és bélbajoknál, nagyszerű hatással lehet alkalmazni a retek gyógymódot. Minthogy nagyon sokan vannak olyanok, akik a retket nem tudják enni, mert kellemetlen gyomornyomást vagy felpuffadást éreznek utána, ezeknek ajánljuk, hogy a megreszelt retek levét sajtolják ki és a levét igyák meg.

Hogyha bajom akad néha,
Nem megyek én a szomszédba,
Jó tanáccsal, ami kell hát,
A MAGYAR NÉP bőven ellát.

Hogyan ütjük keményfába a drótszeget?

A keményfába ütött drótszeg gyakran elgörbül, mert a fa kemény rostjai közé nem tud behatolni. Ezt a bajt megakadályozhatjuk, ha a szeget beverés előtt zsirral megkenjük, vagy pedig beütés előtt háziszappanba szurjuk. Az ilyen módon kezelt szeg, a legkeményebb fába is könnyen bemegy a kalapásszúrására.

Férj: Minden pletykára hallgatsz. Azt hiszem, hogy te igazat adnál a világ legnagyobb szamarának is.

Feleség: Igazad van neked is....

A magyar díszítés alapformái

A népies varrottásokban nagyon gyakran előfordul az egy színnel való himzés, a legnemesebbek ezek közül a fehér himzések. A fehér fonal különböző irányu öltése, más és más fényt ad a varrásnak és rendkívül változatossá teszi. Mai számunkban néhány alapformát mutatunk be fehér himzésről, különböző öltésmintákkal.

Olvassátok a „KELETI UJSÁG”-ot, Erdély magyar napilapját!